

fot. archiwum autora

Straż pożarna w obliczu stanu epidemii

Na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej został ogłoszony stan epidemii. Wprowadzono wiele obostrzeń dla mieszkańców, ale przede wszystkim to wzmożony czas pracy dla służb. Najbardziej istotnym ogniwem jest służba zdrowia, jednak straż pożarna również jako formacja ratownicza wykonuje wiele istotnych zadań w związku z zakażeniami wirusem SARS-CoV-2.

mł. kpt. mgr inż. Mateusz Szymczak

W związku z gwałtownym rozprzestrzenianiem się po świecie wirusa SARS-CoV-2 powodującego ostrą chorobę zakaźną układu oddechowego COVID-19, w marcu 2020 roku została ogłoszona przez Światową Organizację Zdrowia pandemia. Jest to związane z wystąpieniem dużej liczby zakażeń wspomnianym wirusem oraz wywołanej nim choroby zakaźnej na rozległych obszarach, w wielu krajach i na różnych kontynentach. Ze względu na to, że do zakażenia dochodzi drogą kropelkową oraz przez bezpośredni kontakt z osobami chorymi, wirus dość szybko rozprzestrzenił się. Pomimo epidemii i zagrożenia służby ratownicze, w tym Państwowa Straż Pożarna i Ochotnicze Straże Pożarne, nadal wykonują swoje ustawowe zadania, a ponadto czynnie włączają się w walkę z epidemią.

Przede wszystkim ochrona ratownika

Pomimo trwającej epidemii nadal codziennie dochodzi do pożarów i miejscowych zagrożeń. Funkcjonariusze PSP i druhowie OSP mu-

szą być przygotowani na bezpośredni kontakt z osobą chorą lub podejrzaną o zachorowanie. Przede wszystkim, na pierwszym miejscu należy postawić ochronę własną ratownika poprzez stosowanie odpowiednich środków ochrony indywidualnej w przypadku każdej interwencji. Bezwzględnie należy stosować ochronę dróg oddechowych za pomocą maseczek ochronnych FFP2 lub FFP3, ochronę oczu poprzez używanie gogli, okularów ochronnych lub innych osłon twarzy oraz do ochrony rąk wykorzystywać rękawiczki nitylowe. Jest to niezbędne minimum podczas kontaktu z innymi ludźmi w czasie interwencji ratowniczych oraz w czasie wykonywania czynności z zakresu kwalifikowanej pierwszej pomocy.

W przypadku, gdy mamy do czynienia z osobą zarażoną lub nie mamy potwierdzenia, że osoba nie jest zarażona, należy stosować kombinezony ochronne. Strażacy posiadają na swoim wyposażeniu ubrania lekkie przeciwchemiczne typu TYCHEM, które stanowią ochronę przed zagrożeniami biologicznymi. Są to ubrania ochronne kategorii III spełniające wymogi normy PN-EN 14126. Kombinezony te należy stosować wraz z rękawicami oraz butami chemoodpornymi. Po kontakcie z osobą mogącą być zarażoną niezwykle istotne są skuteczna dekontaminacja oraz zdjęcie kombinezonu w odpowiedni sposób, unikając zarażenia się.

Niezwykle istotne w czasie epidemii jest zachowanie podstawowych zasad higieny. Oprócz częstego mycia rąk należy stosować odpowiednie płyny do ich dezynfekcji na bazie alkoholu. Należy również dezynfekować sprzęt ratowniczy i wszelkie powierzchnie w jednostkach specjalnie dedykowanymi do tego preparatami na bazie alkoholu.

Prawie każda interwencja ratownicza wiąże się z kontaktem z drugą osobą. Nigdy nie wiadomo, czy ta osoba nie jest zakażona albo czy miała kontakt z kimś zakażonym. To właśnie dlatego ratownicy nie powinni odpuszczać sobie stosowania środków ochrony indywidualnej. W mediach można spotkać się z kampanią informacyjną o tym, aby w razie dzwonienia na numery alarmowe informować dyspozytorów, czy jest

fot. iStock

Fot. 1. Strażacy są w grupie ryzyka, a każda akcja zwiększa możliwość ewentualnego zarażenia

się zarażonym lub o fakcie przebywania na kwarantannie. Ułatwi to pracę ratownikom, pozwoli im odpowiednio się zabezpieczyć, aby móc nieść skutecznie pomoc.

Ważne jest również świadome ograniczenie kontaktu ratowników z innymi ludźmi. W wielu komendach ograniczono do minimum przyjmowanie petentów i gości, a zaplanowane kontrole przełożono i odwołano ćwiczenia na obiektach. Niestety, strażacy z podziału bojowego nie mogą wykonywać swojej pracy zdalnie, dlatego tak ważne jest zachowanie środków ostrożności. W przypadku działań pomocniczych dla innych służb, takich jak policja czy pogotowie ratunkowe, zaleca się niewchodzenie do mieszkań ratowników, jeśli nie ma bezpośredniego zagrożenia życia i zdrowia.

Strażacy wobec COVID-19

Prowadzone przez straż pożarną działania profilaktyczne związane z wystąpieniem koronawirusa mają charakter wspomagający inne służby i instytucje. Wszelkie działania powinny być realizowane pod nadzorem lub w uzgodnieniu z Państwową Inspekcją Sanitarną MSWiA właściwą dla danego obszaru. Główny obszar zadaniowy działań Państwowej Straży Pożarnej jest związany z tworzeniem przyszpital- ➤

fot. archiwum autora

Fot. 2. Ćwiczenia strażaków PSP i OSP z zakresu rozwijania namiotów jako mobilnych izb przyjęć

► nych polowych izb przyjęć oraz wykonywaniem pomiarów temperatury u podróżnych przekraczających granicę.

Na bazie mobilnych namiotów udostępnionych przez PSP utworzono ponad 200 przyszpitalnych polowych izb przyjęć przy wyznaczonych przez wojewodów szpitalach. Mają one stanowić usprawnienie funkcjonowania szpitali w przypadku zgłaszania się do nich zwiększonej liczby mieszkańców. Powstały one w ramach ćwiczeń strażaków PSP, mających na celu próbne rozwinięcie takich polowych izb przyjęć, ale ostatecznie, ze względu na możliwe docelowe ich uruchomienie, pozostawiono je w stanie gotowości. Strażacy w tym przypadku są odpowiedzialni za zabezpieczenie ich w zakresie technicznym. Namioty takie są wyposażone w: nagrzewnice, oświetlenie oraz inny sprzęt kwatermistrzowski, taki jak: polowe stoły, krzesła czy łóżka.

Ponadto funkcjonariusze PSP zostali skierowani do wyznaczonych punktów kontrolnych na przejściach granicznych, gdzie prowadzą działania związane z kontrolą sanitarną. Wykonują oni pomiary temperatury ciała u osób przekraczają-

cych granicę i wjeżdżających na teren Rzeczypospolitej Polskiej. W przypadku tego typu działań strażacy pracują w pełnym zabezpieczeniu, czyli w ubraniu kategorii III, maseczce twarzowej oraz goglach. Działania te są prowadzone pod nadzorem inspektora sanitarnego.

Strażacy z wielu Specjalistycznych Grup Ratownictwa Chemiczno-Ekologicznego zaangażowani są w produkcję środków do dezynfekcji rąk oraz powierzchni. Produkcja ta odbywa się według wytycznych Światowej Organizacji Zdrowia. Wyprodukowane środki są dostarczane do komend powiatowych i miejskich, a także innych służb i instytucji. W niektórych przypadkach alkohol etylowy, na bazie którego tworzone są środki dezynfekujące, pochodzi z magazynów urzędów celno-skarbowych, do których został skonfiskowany z przestępstw.

Zaangażowanie druhów OSP

Również druhowie OSP nie pozostają bierni w stosunku do działań związanych z zagrożeniem koronawirusem. Są oni zaangażowani w ak-

cje dowożenia żywności oraz informowania społeczeństwa o zagrożeniu epidemią.

Wiele jednostek OSP przy wykorzystaniu swoich pojazdów ratowniczych wykonuje przejazdy po swoim terenie działania, ogłaszając dźwiękowe komunikaty dla ludności. Jest to niezwykle ważne działanie w celu informowania społeczności lokalnej o zagrożeniach związanych z koronawirusem i wprowadzonych ograniczeniach. Takie apele są skierowane głównie są do osób starszych, niemających dostępu do Internetu, ale również inni po usłyszeniu komunikatu z zaleceniami powinni bezwzględnie się do niego stosować, mając na uwadze swoje zdrowie i życie.

Ponadto strażacy ochotnicy aktywnie biorą udział w akcji dostarczania żywności i leków, szczególnie osobom objętym kwarantanną, które nie mogą opuścić swoich miejsc zamieszkania, ale również osobom starszym. W przypadku tego typu działań niezbędne jest odpo-

wiednie zabezpieczenie ratowników w środki ochrony indywidualnej opisywane w poprzednich akapitach.

Nowe wytyczne resuscytacji

W związku z panującą epidemią i wieloma zarażeniami wirusem SARS-CoV-2 należy zachować szczególną ostrożność podczas udzielania pierwszej pomocy. Resuscitation Council UK wydała wytyczne dotyczące prowadzenia resuscytacji krążeniowo-oddechowej u pacjentów z podejrzeniem COVID-19. Dotyczą one zarówno resuscytacji prowadzonej w ramach pierwszej pomocy w warunkach pozaszpitalnych, jak również w szpitalach. Najważniejsze zalecenia dotyczą nieprzykładania ucha w pobliżu ust pacjenta w celu wyczucia jego oddechu. Na twarzy pacjenta należy położyć ręcznik lub inną tkaninę, by zakryć jego usta i nos, a resuscytację ograniczyć tylko do uciskania klatki piersio- ➤

reklama

Dawniej:
Autoryzowany Serwis Fenzy

ASF Monika Bryszewska

Biuro:

93-492 Łódź, ul. Bolesława 5

662-300-840

biuro@asf.net.pl

**Autoryzowany serwis
kompresorów COLTRI**

Ubranie ochronne Alphatec 2300

Lekkie i ekonomiczne ubranie w klasie 3, idealne na zagrożenia biologiczne, przeciwwirusowe, posiada certyfikat.

Detektor Ps-200

4 gazowy, lekki i prosty w obsłudze, ekonomiczny w eksploatacji, kalibracja 1 raz w roku, zgodnie z zaleceniami producenta.

Latarka Adalit-L3000

Profesjonalne latarki ratownicze oraz nahełmowe łączące wysoką intensywność światła LED z nowatorską optyką i eleganckim wzornictwem. Posiadają ATEX.

Aparat Fenzy X-pro z maską OptiPro

- ✓ Pełna oferta aparatów powietrznych w różnych konfiguracjach.
- ✓ Pełna oferta wyposażenia warsztatu.

Autoryzowany serwis sprzętu FENZY – zarówno przeglądy główne, jak i badania okresowe oraz naprawy.

www.asf.net.pl

Fot. 3. Wykorzystanie namiotu pneumatycznego jako izby przyjęć lub miejsca segregacji pacjentów

- wej. Możliwe i zalecane jest również wykorzystanie defibrylacji, gdyż to nie zwiększa ryzyka zakażeniem się. Po zakończonym masażu serca ważne jest dokładne umycie rąk, najlepiej środkiem na bazie alkoholu.

Problem pojawia się z prowadzeniem resuscytacji u dzieci, u których zatrzymanie krążenia z przyczyn sercowych jest mało prawdopodobne. Najbardziej prawdopodobne są przyczyny oddechowe, a więc wentylacja ma zasadnicze znaczenie dla przeżycia dziecka. Wykonanie oddechów ratunkowych zwiększa ryzyko prze-

niesienia koronawirusa na ratownika lub dziecko, a niepodjęcie żadnych działań doprowadzi do zgonu dziecka.

Nowe wyzwanie

Wprowadzony stan epidemii to wyzwanie nie tylko dla straży pożarnej, ale dla wszystkich służb. W związku z ograniczeniem kontaktów pomiędzy ratownikami stopniowo jest wprowadzany w Jednostkach Ratowniczo-Gaśniczych PSP oraz stanowiskach kierowania nowy system pełnienia służb w rozkładzie 24/24 przez cztery zmiany służbowe. Pierwsze dwie zmiany pełnią służby w pierwszym interwale czasowym, a dwie następne w kolejnym. Pozwoli to na zminimalizowanie ryzyka wykluczenia ze służby dużej liczby ratowników mogących potencjalnie mieć kontakt z osobami zakażonymi. Stan ogólny i liczba ratowników pełniących danego dnia służbę nie zmienia się.

Należy zaznaczyć, że wszelkie opisane w artykule podejmowane działania związane z COVID-19 nie mają wpływu na gotowość operacyjną jednostek organizacyjnych Państwowej Straży Pożarnej i Ochotniczej Straży Pożarnej. Wszystkie interwencje ratownicze wynikające z realizacji ustawowych zadań są obsługiwane tak jak dotychczas. □

Fot. 4. Przykład mobilnej izby przyjęć w gotowości na bazie namiotów PSP